

Proves d'accés a la Universitat. Curs 2008-2009

Geografia

Sèrie 1

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B).

OPCIÓ A

Exercici 1

[5 punts]

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions plantejades.

Més setmanes de permís de maternitat, més protecció jurídica per a les mares treballadores i més flexibilitat per a conciliar vida professional i familiar.

Són les receptes de Brussel·les —dirigides a elles, les mares, no als pares— per a animar els europeus a tenir més fills, una necessitat imperiosa en vista de les últimes projeccions demogràfiques per a la UE. Només en set anys, la població europea deixarà de créixer de manera natural. El nombre de morts superarà el de naixements i dependrà de la immigració per a mantenir els seus sistemes de protecció social destinats a una població cada cop més envellida.

La Comissió Europea va presentar ahir diverses propostes legals per ajudar els europeus a combinar millor la vida professional i la familiar i evitar que sis milions de dones abandonin cada any el seu lloc de treball després de ser mares.

Més que mai en temps de crisi, Europa necessita més treballadors, però també més nens que evitin l'envelliment excessiu del seu mercat laboral.

[...] Però en la seva aposta per modernitzar las polítiques de treball, la Comissió Europea s'ha oblidat del paper dels homes en la conciliació. Nou de cada deu treballen després de ser pares, una proporció que en el cas de la dona es redueix a sis de cada deu. Les propostes no preveuen que el permís de maternitat es pugui intercanviar amb la parella. Ni tan sols la recomanació que les empreses hagin de valorar les demandes de més flexibilitat es considera per als homes.

Traducció feta a partir del text de
Beatriz NAVARRO. «Bruselas anima a los europeos a tener más hijos con medidas de conciliación». *La Vanguardia* (4 octubre 2008)

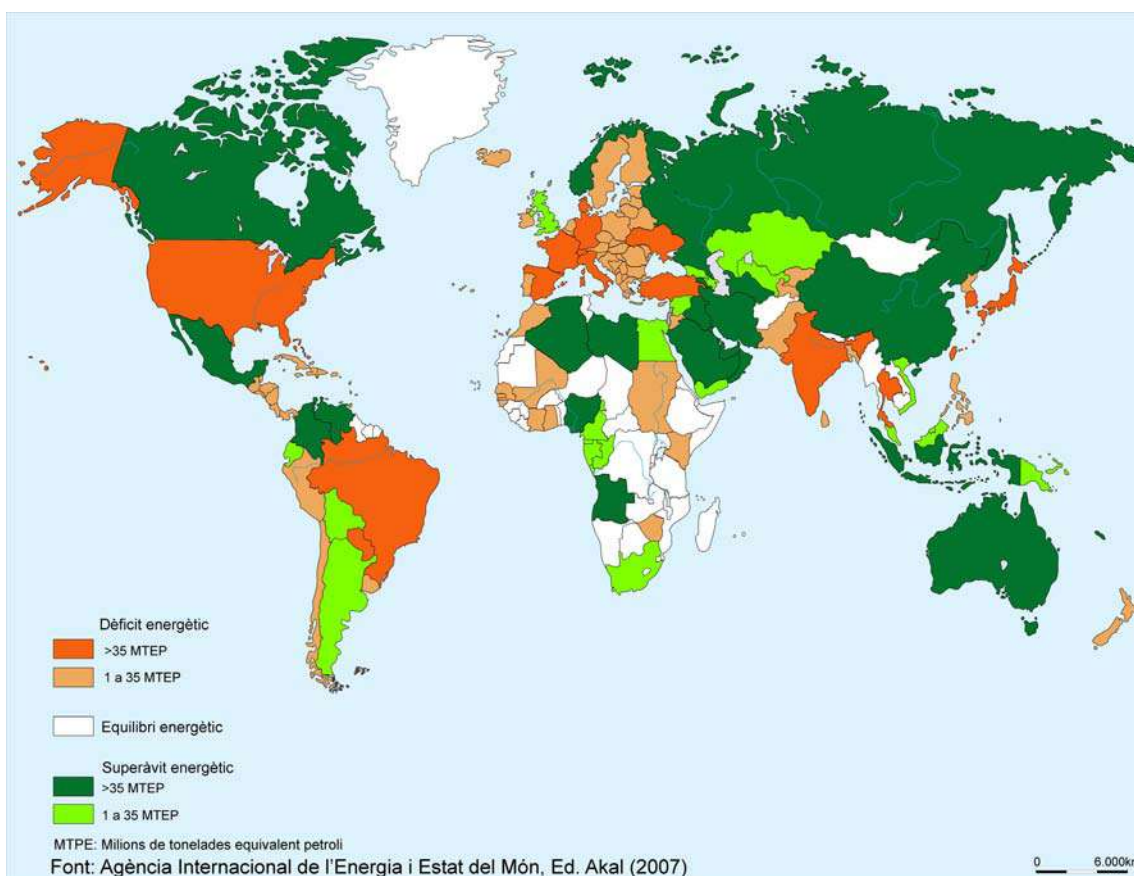
1. Resumiu les idees principals del text.
[1 punt]
2. Definiu els conceptes *natalitat* i *fecunditat*. Expliqueu què és una *projecció demogràfica* i quines variables es tenen en compte per a elaborar-la.
[1,5 punts]
3. Descriu la dinàmica de la població a la Unió Europea actualment, d'acord amb el guió següent:
 - a) Anàlisi dels valors actuals de natalitat, fecunditat, mortalitat i creixement de la població.
 - b) Causes del comportament dels factors esmentats.
 - c) Polítiques demogràfiques que es proposen per a corregir la dinàmica actual.
 [2,5 punts]

Exercici 2

[5 punts]

Observeu el mapa següent i responeu a les qüestions plantejades.

Mapamundi del balanç energètic per països

1. Descriviu la informació representada en el mapa explicant breument quina és la situació dels països pel que fa al balanç energètic.
[1 punt]
2. Justifiqueu si la producció i el consum d'energia hidroelèctrica, de biocombustibles i de gas natural es pot considerar ambientalment sostenible.
[1,5 punts]
3. Exposeu breument les característiques principals de l'energia obtinguda a partir del carbó mineral, d'acord amb l'esquema següent:
 - a) Origen del carbó i varietats.
 - b) Sistemes d'extracció principals.
 - c) Localització geogràfica dels jaciments de carbó.
 - d) Ús del carbó: avantatges i inconvenients.[2,5 punts]

OPCIÓ B

Exercici 1

[5 punts]

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions plantejades.

La proposta de nova llei electoral elaborada per una comissió d'experts preveu establir set circumscripcions electorals, que coincidiran amb les futures vegueries, i atorgar a cadascuna dos escons com a mínim. La resta es repartiria en funció de la població, amb un sistema proporcional molt similar a l'actual, la utilització de la llei d'Hondt i el manteniment d'un mínim del 3 % dels vots. L'estudi també proposa l'ús de llistes parcialment obertes, que permetrien triar alguns candidats de manera individual.

[...] Altres novetats respecte al sistema electoral actual es refereixen a mesures per fomentar la participació, com ara l'ús d'urnes mòbils per a discapacitats i presos i l'existència de paperetes en Braille. També s'incorpora a l'estudi la possibilitat de garantir la paritat amb la instauració d'un mínim del 40 % de persones del mateix gènere.

L'establiment d'un sistema electoral diferent de l'actual és matèria sensible per a tots els partits, que saben que del que s'aprovi en dependrà el seu èxit electoral futur. Així, tot i que el consens sembla que és l'objectiu comú, els diferents representants polítics són conscients que abans d'aprovar cap variació hauran de fer tot tipus de simulacions possibles per esbrinar els avantatges i inconvenients de les noves propostes.

«La futura llei electoral preveu set circumscripcions electorals».
Avui.cat (26 juny 2007)

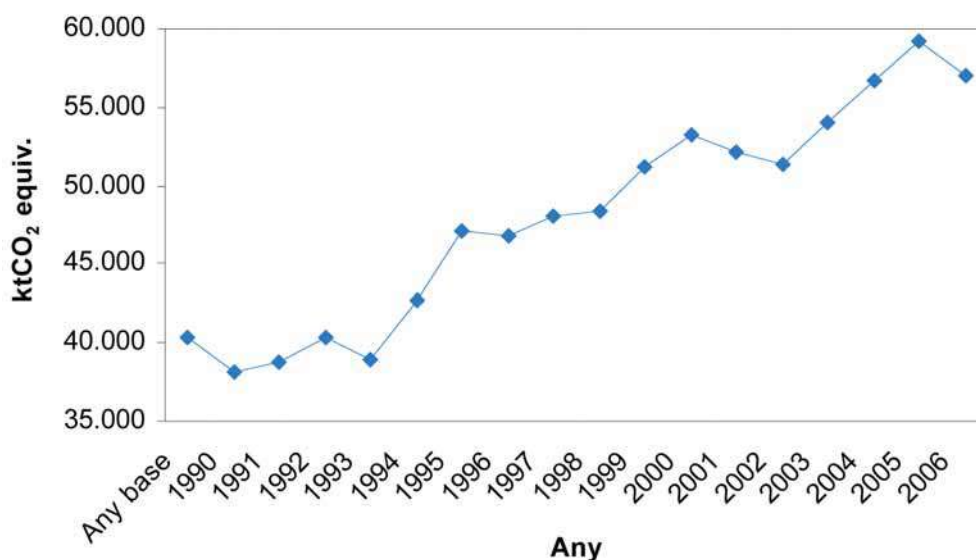
1. Resumi les idees principals del text.
[1 punt]
2. Expliqueu què és una *circumscripció electoral*. Quina és la circumscripció electoral adoptada en les eleccions al Congrés dels Diputats i al Senat? Quina es fa servir en les eleccions al Parlament Europeu?
[1,5 punts]
3. Exposeu les característiques dels dos sistemes electorals més comuns: el majoritari i el proporcional, d'acord amb l'esquema següent:
 - a) Repartiment dels escons en cada sistema.
 - b) Avantatges que presenta cada sistema.
 - c) Desavantatges.
 - d) Esmenteu dos exemples d'eleccions (poden ser de qualsevol país del món) per a cada tipus de sistema.
 [2,5 punts]

Exercici 2

[5 punts]

Observeu el gràfic següent i responeu a les qüestions plantejades.

Emissions totals a Catalunya de gasos hivernacle

FONT: «Evolució de les emissions a Catalunya» [en línia]. Departament de Medi Ambient i Habitatge. Oficina Catalana del Canvi Climàtic. Generalitat de Catalunya. [Consulta: 3 gener 2009].

1. Descriviu la informació que proporciona el gràfic.
[1 punt]

2. Esmenteu les fonts d'energia que més contribueixen a les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle. Expliqueu breument què és i on es forma el boirum (boira contaminant o *smog*). Digueu dos tipus d'energies alternatives amb bones possibilitats d'expansió a Catalunya.
[1,5 punts]

3. Exposeu les característiques del canvi climàtic global d'acord amb l'esquema següent:
 - a)** Què és l'efecte d'hivernacle? Quins gasos el produeixen?
 - b)** Quines activitats humanes contribueixen a incrementar l'efecte d'hivernacle?
 - c)** Quines són les conseqüències principals del canvi climàtic?
 - d)** Quines són les posicions de la comunitat internacional en relació amb aquesta problemàtica? Esmenteu com a mínim dos tractats internacionals sobre el canvi climàtic.[2,5 punts]

